

Wypełnianie wyrobisk

TRYBUNAŁ SPRAWIEDLIWOŚCI

Unieszkodliwianie odpadów nie może być jednocześnie uznane za odzysk. Obróbka zmieszanych odpadów wymusza natomiast wiele częściowych kwalifikacji tego procesu.

Od klasyfikacji tego, co dzieje się z powydobywczymi otworami w ziemi, zasypywanymi różnymi materiałami uważanymi za odpady, zależy legalna procedura, jaką wolno stosować przedsiębiorcom za zgodą administracji publicznej. Dlatego Consiglio di Stato, która pełni we Włoszech rolę naczelnego sądu administracyjnego, zapytała luksemburski Trybunał Sprawiedliwości, jakiemu systemowi zezwoleń powinien podlegać wniosek spółki, która poprosiła regionalny

urząd ds. działalności wydobywczej o zgodę na rozszerzenie obszaru kamieniołomu, w którym zamierzała wypełniać przestrzenie uprzednio wyeksploatowane różnymi, ale niepowydobywczymi odpadami.

Projekt rekultywacji

Edilizia Mastrodonato, włoska spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, skierowała do regionalnego urzędu ds. działalności wydobywczej prowincji Bari wniosek o rozszerzenie obszaru swego działania. Dołączyła doń operacyjny projekt rekultywacji środowiska. Dokument ten przewidywał wypełnienie odpadami innymi niż wydobywcze (o objętości 1200000 metrów sześciennych) obszarów uprzednio wyeksploatowa-

nych kamieniołomów.

Wówczas pojawiła się rozbieżność stanowisk między Edilizią Mastrodonato a Bari co do procedury, jaką powinna stosować spółka, by móc wypełniać obszary powydobywcze. Po niespełna czterech miesiącach od rozpoczęcia sporu spółka powiadomiła administrację Bari o wszczęciu działalności zgodnie z uproszczoną procedurą, mającą zastosowanie jedynie do odzyskiwania odpadów. Po kolejnych dziesięciu miesiącach dyrektor służb policyjnych prowincji, zajmujących się ochroną cywilną i środowiska, odmówił Edilizii Mastrodonato prawa do korzystania z uproszczonego postępowania w tym konkretnym przypadku. Podkreślił, że wypełnianie wyrobisk, które stosuje i chce stosować spółka, jest w rzeczywistości – zgodnie z jej projek-

*KOMENTARZ

Dominika Synowiec

radca prawny
z Kancelarii radców
prawnych Klatka
i partnerzy

MAT. PRAS.

W polskim prawie wypełnianie wyrobisk odpadami, a także inne sposoby wykorzystania odpadów poza instalacjami i urządzeniami reguluje przede wszystkim rozporządzenie ministra środowiska z 11 maja 2015 r. w sprawie odzysku odpadów poza instalacjami i urządzeniami. Określa ono rodzaje odpadów, które mogą być wykorzystane do tego celu. Wskazuje też warunki, które należy przy tym spełnić. Rozporządzenie znajduje zastosowanie wyłącznie do sytuacji, w których odpady są poddawane odzyskowi. Definicja tej procedury zaś zawarta jest w naszym krajowym systemie prawnych w ustawie o odpadach. Jest ona przy tym zbieżna ze stanowiskiem Trybunału Sprawiedliwości. Otóż żeby zakwalifikować proces jako odzysk należy brać pod uwagę to, czy byłby on przeprowadzony także gdyby nie można było użyć do niego odpadów, a tym samym trzeba

byłoby skorzystać z innych surowców. Głównym celem odzysku jest bowiem to, że odpady zastępują inne materiały, które musiałyby zostać wykorzystane do realizacji zadania. A odzysk pozwala zaoszczędzić te zasoby. Samo spełnienie wymagań rozporządzenia nie oznacza jednak automatycznie, że mamy do czynienia z odzyskiem odpadów poza instalacjami. W tym kontekście wyrok TS może mieć duże znaczenie w naszej krajowej praktyce. To bowiem, co dotychczas było uznawane za odzysk odpadów poza instalacjami, bo było teoretycznie zgodne z warunkami rozporządzenia, może zostać uznane za unieszkodliwianie (składowanie), jeżeli w danym przypadku nie zostanie spełniona podstawowa przesłanka odzysku odpadów – oszczędzanie zasobów. To z kolei może spowodować naliczenie podwyższonej opłaty za korzystanie ze środowiska w postaci składowania odpadów (opłata nie jest naliczana przy odzysku). Dodatkowo może zostać wydana decyzja nakazująca usunięcie odpadów z miejsca nieprzeznaczonego do składowania. A to generuje znaczne koszty usuwania odpadów, a następnie ich zagospodarowania. W związku z tym trzeba będzie z dużą ostrożnością podchodzić do wykorzystywania odpadów poza instalacjami. ©